

YLÄNURKKA

Sakari Kulikka

Nopea opiskelu voi olla haitallista

Nykyinen hallitus haluaa voimakkaasti lyhentää opiskeluaikoja. Erityisesti yliopistoissa opiskeluaikat pyrkivät venymään, johtuen mm. opintojen vapaudesta ja toisaalta opintotukien riittämättömyydestä. Toisaalta esimerkiksi lääketiedettä opiskelevat suorittavat tutkintonsa hyvin mallikkaasti, sillä opiskelu on lähes koulumaista, tiukasti ohjattua kovaa työtä.

Tavoite liittyy osaltaan siihen, että tarvitsemme veronmaksajia, jotka ovat pidempään töissä. Eläkeiän nostamisella tätä aikaa pidennetään peräpäätä. Ei ole hirveästi keskusteltu siitä, onko yli 63-vuotiaan työkyky niin hyvä että hänet kannattaa pitää töissä verrattuna 40-vuotiaaseen.

VASTAAVALLA TAVALLA OLEMME aivan liian vähän keskustelleet siitä, mitä varjopuolia liian lyhyeen opiskeluaikaan liittyy. Oma kantani on, että yksi Suomen menestystekijöitä on nimenomaan ollut se, että tarpeeksi suuri osa akateemisista ihmisistä on opiskellut hyvinkin erilaisia tutkintokokonaisuuksia. Varsin monella huippujohtajalla on jopa kaksi loppututkintoa, ja monet yhteiskunnassa pitkälle päässeet tututni ovat opiskelleet hyvinkin erilaisia opintoja eri tiedekunnissa.

Minusta insinöörin kannattaakin opiskella yliopistolla psykologiaa tai filosofiaa. Sen lisäksi, että ne antavat suoraan erilaista tietoa kuin oma perustutkinto, ne auttavat ymmärtämään sitä kieltä ja ajattelutapaa, jonka mukaan toisenlaisen koulutuksen saaneet ihmiset ajattelevat ja toimivat. Tämä on välttämätön taito johtajalle.

Minusta insinöörin kannattaakin opiskella yliopistolla psykologiaa tai filosofiaa.

LISÄKSI TIETEIDEN VÄLINEN oppiminen on useimmiten tehokkaampaa kuin yhden tieteen alainen. Hyvin usein yksi tieteenala keksii kalliilla sellaisia pyöriä, jotka muut alat ovat jo aikaa sitten kehittäneet. Erityisesti laskennallisilla aloilla tämä ongelma on yleinen, ja esimerkiksi tilastotieteilijät ja tietojenkäsittelyn tutkijat ovat kehittäneet toisistaan tietämättä hyvin samantapaisia laskentatapoja.

Myös biologisissa ongelmissa on hyvin tavallista, ettei yksi sovellusala tunne niitä ratkaisuja, joita muut ovat jo tuottaneet. Laskun maksajaksi joutuu tieteen kustantava veronmaksaja ja hiljaisena pysyvä luonto, koska ongelmia ei ratkaista niin tehokkaasti kuin pitäisi.

SAMALLA KUN NYKYHALLITUS vaatii opiskeluaikojen lyhentämistä, se toisaalta uskoo että uuden Aalto-yliopiston työntäminen takaisin perustieteen pariin, huippuyliopistoksi, on Suomelle kannattava sijoitus. Tämä perustuu osin niihin kokemuksiin, joita saatiin Nokian voittokulun alkuvaiheissa: vahva teoreettinen osaaminen radioaaltojen ja elektroniikan alalla johti hyviin sovelluksiin.

Uskon tällaiseen ajattelutapaan, ja pidän insinöörien lauseesta ”Mikään ei ole niin käytännöllistä kuin hyvä teoria”.

Nykyinen työllisyystilanne ei innosta akateemisia ihmisiä nopeaan valmistumiseen, Papereita pidetään sisällä yliopistolla ja istutaan kaupan kassalla odotellen suurten ikäluokkien eläköitymistä. Siinäkin on tärkeitä oppimismahdollisuuksia, mutta mieluummin kuitenkin näkisin että valtiotieteen opiskelija istuu Aalto-yliopiston luenolla ihmettelemässä bioinformatiikan oppeja.

Kirjoittaja on Merikotka-tutkimuskeskuksessa työskentelevä Helsingin yliopiston kalastusbiologian professori.